

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 29. avgust 2019

SPLOŠNA MATURA

Popravljená moderirana različica

Prazna stran

IZPITNA POLA 1

Naloga	Odgovor
1	♦ A
2	♦ D
3	♦ B
4	♦ A
5	♦ C
6	♦ C
7	♦ B
8	♦ D
9	♦ C
10	♦ B

Naloga	Odgovor
11	♦ C
12	♦ B
13	♦ C
14	♦ B
15	♦ C
16	♦ C
17	♦ B
18	♦ A
19	♦ D
20	♦ C

Naloga	Odgovor
21	♦ C
22	♦ A
23	♦ B
24	♦ D
25	♦ A
26	♦ D
27	♦ C
28	♦ A
29	♦ C
30	♦ B

Naloga	Odgovor
31	♦ A
32	♦ B
33	♦ A
34	♦ B
35	♦ B
36	♦ B
37	♦ D
38	♦ A
39	♦ D
40	♦ C

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.

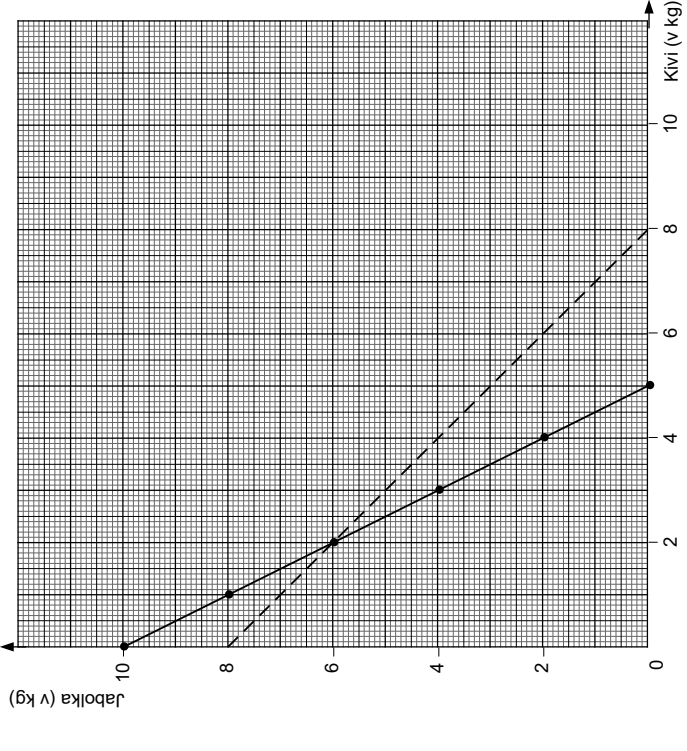
Skupaj število točk IP 1: 40

IZPITNA POLA 2

1. naloga: Koristnost in premica cene

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																					
1.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sposobnost dobrine, da zadovolji potrebo. ♦ Lastnost dobrine, ki ji daje določeno uporabno vrednost, da zadovolji potrebo. 	Koristnost dobrine je v tem, da zadovolji potrebo.																						
1.2	1	♦ Mejna koristnost je količina, za katero se spremeni celotna koristnost, če spremenimo porabo določene dobrine za eno enoto.		Za smiselno opredelitev 1 točka.																					
1.3	2	♦ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td>Količina jabolk (Q)</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Celotna koristnost (TU)</td> <td>0</td> <td>14</td> <td></td> <td>31</td> <td>36</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mejna koristnost (MU)</td> <td></td> <td></td> <td>10</td> <td></td> <td></td> <td>4</td> </tr> </table>	Količina jabolk (Q)	0	1	2	3	4	5	Celotna koristnost (TU)	0	14		31	36		Mejna koristnost (MU)			10			4		Za šest ali pet pravih navedb 2 točki, za štiri ali tri pravilne navedbe 1 točka.
Količina jabolk (Q)	0	1	2	3	4	5																			
Celotna koristnost (TU)	0	14		31	36																				
Mejna koristnost (MU)			10			4																			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	♦		
	1	♦ zmanjša		
	1	♦ prihrani		
	1	♦ 0,71		Za obe navedbi 1 točka.
	1	♦ poveča		
	1	♦ več		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.5	1			

2. naloga: Proizvodni dejavniki in produkcijska funkcija

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vse sestavine, ki na kakršen koli način sodelujejo v proizvodnji. ♦ Vsaka prvina, ki s svojim delovanjem v produkcijskem procesu pripomore k velikosti produkta. 	Vse sestavine, potrebne za proizvodnjo.	Za smiselno opredelitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																												
2.2	2	<p>♦</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>DEJAVNIK</th> <th>DELOVNA SREDSTVA</th> <th>PREDMETI DELA</th> <th>DELOVNA SILA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>blago in usnje</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>šivalni stroji</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>sukanec</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>elektrika</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>šivilje</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>poslovni prostori</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	DEJAVNIK	DELOVNA SREDSTVA	PREDMETI DELA	DELOVNA SILA	blago in usnje		X		šivalni stroji	X			sukanec		X		elektrika		X		šivilje			X	poslovni prostori	X				Za šest ali pet pravih razvrstitev 2 točki, za štiri ali tri pravilne razvrstitve 1 točka.
DEJAVNIK	DELOVNA SREDSTVA	PREDMETI DELA	DELOVNA SILA																													
blago in usnje		X																														
šivalni stroji	X																															
sukanec		X																														
elektrika		X																														
šivilje			X																													
poslovni prostori	X																															

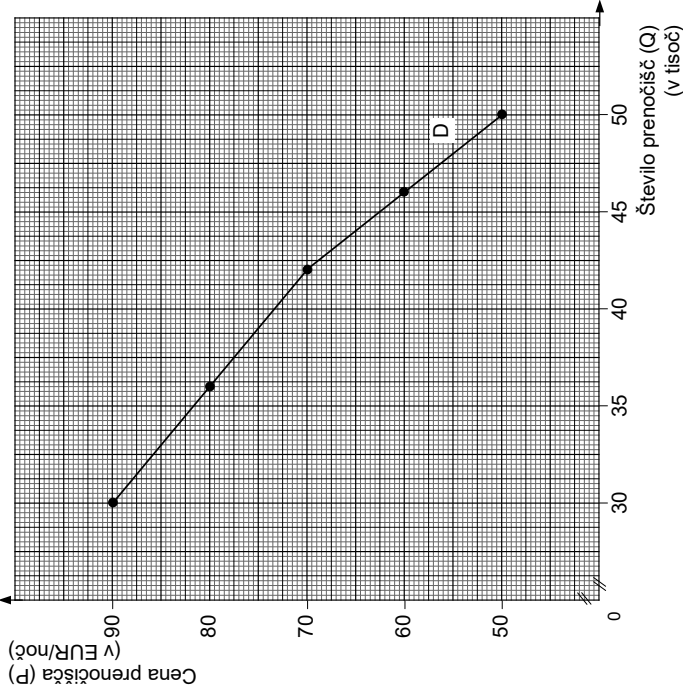
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦		Za pravilno vrisano izokvanto 1 točka.
	1	♦ 560		
	1	♦ kombinacijo B		
Skupaj	3			

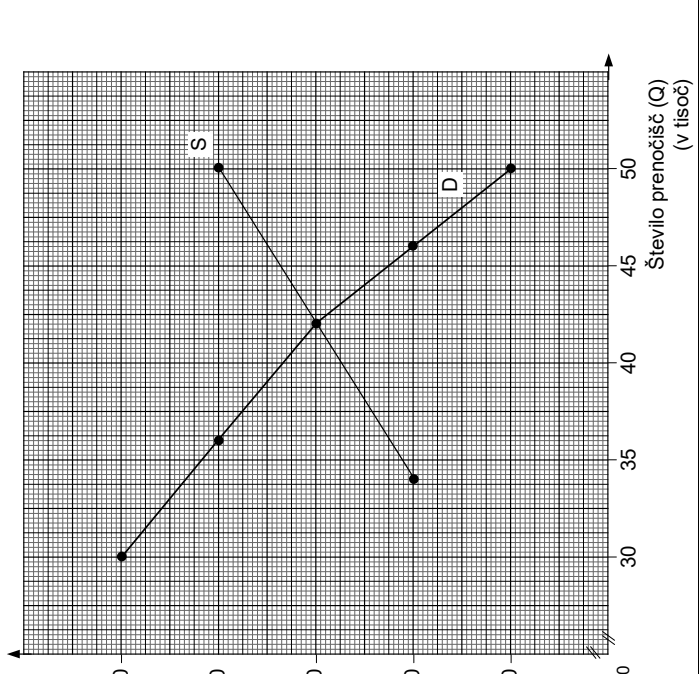
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ padajočega mejnega donosa		
	1	♦ Zaradi dodajanja variabilnega faktorja ob isti količini fiksnega se bo celotni produkt do neke točke povečeval. V neki točki doseže maksimum in z nadaljnjim večanjem variabilnega faktorja začne celotni produkt padati, ker pride do prenasičenosti z variabilnim glede na fikсни dejavnik.	Celotni produkt sprva narašča, po neki točki začne padati, ker je <u>variabilnega dejavnika preveč</u> glede na fikсни dejavnik.	Za smiselno opredelitev bistva zakona padajočega mejnega donosa, ki vključuje podčrtano, 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ 6000 parov copat		
	1	♦ Zaradi večanja količine vseh proizvodnih dejavnikov se delavci vse bolj ozko specializirajo in uvajajo se specializirani, izpopolnjeni stroji. Učinkovitost produkcije (produktivnost) se poveča.		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
Skupaj	2			

3. naloga: Povpraševanje in tržno ravnotežje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Individualno povpraševanje je povpraševanje vsakega posameznega kupca pri različnih ravneh cene.		
	1	♦ Tržno povpraševanje je seštevek individualnih povpraševanj pri posameznih ravneh cen.		
	1	tri od: ♦ cena blaga ♦ okusi, navade, običaji ♦ intenzivnost potreb ♦ denarni dohodek ♦ cene substitutov, cene komplementarnih dobrin ♦ pričakovanja o gibanju cen v prihodnje ♦ število potrošnikov		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.2	1			Za pravilno vrisano in označeno krivuljo 1 točka.
1	1	<p>♦ <u>Učinek realnega dohodka</u>: znižanje cene prenočišča v Grandiji poveča kupno moč povpraševalcev, saj lahko z istim denarnim zneskom kupijo več prenočitev.</p>		
1	1	<p>♦ <u>Učinek substitucije</u>: če se cena prenočišč v Grandiji zniža in bodo tako prenočišča v Grandiji relativno cenejša kot drugod, se bodo povpraševalci pogosteje odločali za prenočevanje v Grandiji.</p>		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦		Za pravilno vrisano in označeno krivuljo 1 točka.
	1	♦ 70 ♦ 42.000		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	dve od: ♦ 2.940.000 ♦ znižaja ♦ 60.000		Za dve pravilni navedbi 1 točka.
	1	♦ elastično ena od: ♦ je koeficient cenovne elastičnosti povpraševanja večji od 1 ♦ je koeficient cenovne elastičnosti povpraševanja $-1,15$ ♦ je odstotkovna sprememba cene manjša kot odstotkovna sprememba obsega povpraševanja ♦ se je prihodek ponudnikov prenočišč ob zvišanju cene prenočišča zmanjšal		Za pravilno dopolnjeno trditev in smiselno utemeljitev 1 točka.
Skupaj	2			

4. naloga: Razdelitev

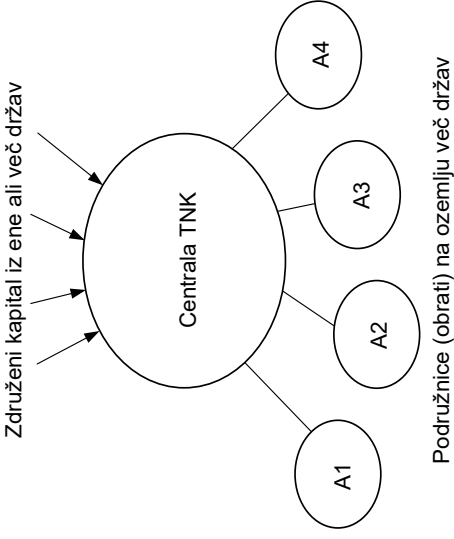
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Omogoča obstoj posameznikov in njihovih družin.		Za smiselno pojasnitev 1 točka.
	1	♦ Spodbuja intenzivno sodelovanje v proizvodnem procesu, saj s tem posameznik pridobi dohodek, kar mu omogoča boljše zadovoljevanje potreb.		Za smiselno pojasnitev 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.2	2	♦ plačo (mezdo) ♦ rento ♦ obresti ♦ podjetniški dobiček		Za dve pravilni navedbi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ $((104/106) \times 100) - 100 = -1,89$ 	♦ Izračun s koeficienti.	Za obe navedbi 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zmanjšale ♦ 1,89 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ $9 \times 5000 / 100$ ♦ 450 EUR 		Za izračun in rezultat 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ $(400 / 5000) \times 100$ ♦ 8 % 		Za izračun in rezultat 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ višja ♦ ne najame posojila 		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Realna obrestna mera je nižja od pričakovane profitne mere, zato se ji posojilo splača najeti. ♦ Odločitev bi se spremenila. 		Za pravilno ugotovitev in smiselno utemeljitev 1 točka.
Skupaj	4			

5. naloga: Internacionalizacija kapitala in transnacionalne korporacije (TNK)

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ svetovni kapitalistični sistem ♦ regionalne ekonomske integracije ♦ mednarodne bančne in finančne institucije ♦ transnacionalna podjetja 		Za pravilno navedbo vseh štirih oblik 2 točki, za tri ali dve pravilni navedbi 1 točka.
5.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Renault je transnacionalno podjetje, ker ima neposredne naložbe (obrate) v več tujih državah. 		Za pravilno opredelitev 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 		
Skupaj	2			
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ menedžment ♦ razvojni oddelek ♦ finančna funkcija ♦ dolgoročno (strateško) planiranje 		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.4	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ proizvodnja avtomobilov za domači trg in izvoz na druga tržišča ♦ večje zaposlovanje in zasluzki delavcev ♦ večje zaposlovanje in zasluzki dobaviteljev ♦ Revoz prek prodajne mreže Renault izvaža in prodaja v drugih državah ♦ centrala Renaulta skrbi za prodajo na drugih trgih ♦ dodatni davki občini in državi, ki jih plačuje Revoz 		Če kandidat učinke samo navaja, dobi za dve navedbi 1 točko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.5	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ nova tržišča Južne Azije / velik azijski trg ♦ nižji transportni stroški za prodajo v J Aziji ♦ izognitev carinam in drugim oviram pri izvozu (prodaji) produktov v Indiji ♦ cenejši produkcijski dejavniki kot v Franciji in na Japonskem ♦ davčne olajšave, ki jih daje indijska država za spodbujanje tujih naložb ♦ milejši ekološki predpisi v Indiji kot v Franciji in na Japonskem 		Če kandidat razloge samo navaja, dobi za dve navedbi 1 točko.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.6	1	♦ dualna gospodarska struktura		

6. naloga: Bruto domači proizvod (BDP) in mednarodna vpetost Slovenije

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ BDP je seštevek tržnih vrednosti vseh končnih proizvodov in storitev, ki jih določena država proizvede v določenem obdobju.		
	1	♦ BNP je seštevek tržnih vrednosti vseh končnih proizvodov in storitev, ki so bili proizvedeni s proizvodnimi dejavniki v lasti slovenskih državljanov.		
	1	♦ Večji BDP kot BNP Slovenije v določenem letu pomeni, da so v tem letu več proizvodov in storitev ustvarili s proizvodnimi dejavniki v lasti tujcev v Sloveniji, kot so jih ustvarili v tujini s proizvodnimi dejavniki v lasti Slovencev.		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.2	1	♦ Odprtost gospodarstva države merimo z deležem uvoza oziroma izvoza v njenem BDP.		
	1	♦ Protekcionizem je politika države, katere namen je zaščita domačega gospodarstva.		
	1	dve od: ♦ carine ♦ količinske omejitve ♦ subvencije in povračilne dajatve ♦ uvozna (izvozna) dovoljenja, prepovedi ♦ protidumpinski ukrepi ♦ prelevmani ♦ tehnične in upravne ovire v mednarodni trgovini (zdravstveni certifikati, način pakiranja, potrdilo o izvoru blaga, različne tarife za prevoz idr.) ♦ samoomejitveni ukrepi pri izvozu ♦ udeležba države v trgovini (vladni ukrepi, državni monopoli, vladne pomoči idr.) ♦ carinski postopek ♦ necarinske dajatve pri uvozu (taksa za izenačevanje carinske osnove, konzularne dajatve, luške dajatve itd.) ♦ devizni tečaj ♦ drugi ukrepi, ki omejevalno vplivajo na zunanjetrgovinsko menjavo (davčni predpisi, kreditni pogoji, stimulacije in oglaševanje, devizni nadzor, oblikovanje deviznega tečaja, ukrepi denarne politike itd.)		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.3	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slovenija je v zunanjetgovinski menjavi zelo navezana na države EU, saj poteka večina njene menjave z državami članicami EU. ♦ Slovenija opravi več kot 60 % zunanjetgovinske menjave z državami EU. ♦ Skoraj polovica zunanjetgovinske menjave Slovenije poteka s tremi državami EU: Nemčijo, Italijo in Avstrijo. ♦ Več kot 89 % zunanjetgovinske menjave Slovenije poteka z Evropo. 		
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ recesija, ki zajame državo (skupino držav), v katero večinoma izvaža, ima neposreden vpliv na izvoz države ♦ recesija, ki zajame državo (skupino držav), v katero večinoma izvaža, ima neposreden vpliv na gospodarsko aktivnost države 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ -297,30 ♦ primanjkljaj 		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ se mednarodne rezerve znižajo ♦ je Slovenija uporabila svoje mednarodne rezerve za plačilo tujini ♦ je centralna banka zmanjšala maso deviznih rezerv ♦ so se denarna imetja, ki jih ima centralna banka v tujini (za reševanje plačilnobilančnih problemov), zmanjšala 		
Skupaj	2			

Skupno število točk IP 2: 60